

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 604
van **KARIM VAN OVERMEIRE**
datum: 12 mei 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Vanguard Initiative - Inbreng

Op 13 november 2014 vertegenwoordigde de minister Vlaanderen op de jaarlijkse bijeenkomst van het Vanguard Initiative, een initiatief waarbij de leiders van oorspronkelijk tien Europese regio's (met Vlaanderen als trekker) gezamenlijk impact wilden uitoefenen op de Europese Raad in het debat over het Europees industrieel beleid. Door middel van een slimme specialisatiestrategie wil men komen tot interregionale netwerken van innovatieve partnerschappen voor het testen en demonstreren van nieuwe oplossingen in industriedomeinen met grote ondernemingsopportuniteiten. Het regionaal platform is een groot succes. Het telt ondertussen 21 participerende regio's en tal van andere regio's hebben al laten blijken interesse te hebben om toe te treden.

Zowel de minister als minister-president Bourgeois geven in hun respectieve beleidsnota's aan dat het Vanguard Initiative verder op de steun van de Vlaamse overheid zal kunnen rekenen. De Vlaamse inzet voor dit initiatief past in de voorbereiding van een gericht clusterbeleid in Vlaanderen.

1. Op welke verschillende manieren levert Vlaanderen precies een bijdrage tot dit netwerk?
2. Wat is de financiële kostprijs van de Vlaamse bijdrage?
3. Aan welke voorwaarden moet een regio voldoen om toe te treden tot het platform?
4. Levert de trekkersrol die onze regio opneemt in dit netwerk Vlaanderen enige toegevoegde waarde op? Zo ja, hoe precies?

ANTWOORD

op vraag nr. 604 van 12 mei 2015

van **KARIM VAN OVERMEIRE**

1. Vlaanderen heeft in november 2013 het initiatief genomen om het Vanguard Initiative New Growth through Smart Specialisation, kortweg VI, als uniek interregionaal netwerk op te zetten, samen met negen andere Europese regio's. Dit initiatief, dat de focus legt op het hanteren van een slimme specialisatiestrategie om nieuwe groei te stimuleren door bottom-up ondernemersgedreven innovatie en industriële vernieuwing in Europese prioritaire gebieden, is gegroeid van 10 partnerregio's bij de opstart tot 26 regio's op dit moment. De positie van Vlaanderen in het VI is nog steeds uniek. Naast lid te zijn van het coördinatieteam (samen met 7 andere regio's) vervult het ook de secretariaatsrol. Onder deze laatste verstaat men het verzekeren van het politiek mandaat van het Vanguard Initiative en het verzorgen van de externe contacten (met o.a. de Europese instellingen).

De regio's van het Vanguard Initiative werken op dit moment samen rond vijf pilootacties op basis van regionale sterkten en interregionale complementariteiten in nieuwe waardenketens. Vlaanderen trekt samen met Zuid-Nederland het Europees demonstratienetwerk 'High Performance Production through 3D-printing' (één van de vijf pilootacties). Deze piloot heeft als doelstelling een netwerk van industrie-geleide demonstratoren op te zetten over de regio's van Europa heen om zo de opname van oplossingen aangeboden door 3D-printing technologieën in internationale waardeketens te versnellen. Sirris, als partner in de zich ontwikkelende cluster FLAM3D, neemt deel in deze pilootactie. In een tweede fase (najaar 2015) worden de industriële actoren ook betrokken via een brokerage event. Vlaanderen heeft het potentieel om een pilootregio voor 3D-printing te zijn in Europa.

Ook in twee andere pilootacties ('Efficient and Sustainable Manufacturing' en 'Advanced Manufacturing for Energy related applications in Harsh Environments') is Vlaanderen actief via respectievelijk Made Different en OWI-lab (Sirris). De twee overige pilootacties (Bio-based and bio-processing economy en Nanotechnologie) zijn nog in opstartfase. De gepaste Vlaamse partners voor deze laatste twee pilootacties worden op dit moment gecontacteerd.

De aankondiging van het Junckerplan en het hieruit voortvloeiende Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI) heeft aanleiding gegeven binnen het Vanguard Initiative om een werkgroep op te richten die de mogelijkheid onderzoekt voor het opzetten voor een interregionaal investeringsplatform voor demonstratoren en piloten. Vlaanderen heeft, met een expert van zijn eigen nationale promotionele bank PMV, de leiding genomen van deze werkgroep. Investerings in 'pilootinstallaties' en in de 'demonstratie' van de toepassingen van in Europa ontwikkelde technologie in nieuw bedrijvigheid wordt door de Europese Commissie aanzien als een ontbrekende schakel in de strategie voor groei en jobs.

2. Het Vanguard Initiative is op dit moment een netwerk dat geen financiële bijdrage vereist van de partnerregio's.
3. Elke regio die wil toetreden tot het Vanguard Initiative moet een politiek engagement vertonen door in eerste instantie de Declaratie te ondertekenen op politiek niveau en door de engagementen te vernieuwen tijdens de jaarlijkse politieke bijeenkomst. Ook

moet de regio de inhoudelijke principes van het initiatief onderschrijven: een slimme specialisatie strategie hanteren voor interregionale samenwerking en voor de afstemming op Europese prioritaire acties. De regio's hebben de intentie om de rol van clusters en andere bottom-up platformen te versterken in het Europese industrie- en innovatiebeleid en dit om competitieve en internationale waardenketens en Europese clusters van wereldklasse op te bouwen. Hierdoor willen zij de rol van de regio's op politiek vlak versterken via de ontwikkeling van een Europese agenda, in samenwerking met de Europese Commissie. Wat dit laatste betreft zijn er intensieve contacten met DG Grow, DG RTD en DG Regio met het oog op nieuwe Europese beleidsontwikkeling.

Ook een operationeel engagement wordt verwacht van een toetredende regio. Op dit moment zijn er vijf pilootacties lopende (hierboven vermeld). Van de regio's die willen toetreden wordt er gevraagd dat ze zich kunnen engageren in ten minste één van deze pilootinitiatieven en dat ze de juiste experts en industriële actoren weten te mobiliseren.

4. De deelname van Vlaanderen aan het Vanguard Initiative kan op verschillende vlakken resultaten opleveren. Een eerste belangrijk resultaat is de zichtbaarheid van Vlaanderen als trekker van een Europees netwerk van sterke regio's met een duidelijke boodschap voor een sterker bottom-up, ondernemings- en innovatiegedreven beleid voor nieuwe groei in Europa. Een ander belangrijk vlak is het bijdragen tot het beleidsleren in Vlaanderen. Op dit moment is het Vlaams clusterbeleid in volle ontwikkeling en een belangrijk aspect hiervan is de internationale dimensie. Aangezien de Vlaamse clusters zullen opereren in het Europese landschap is het belangrijk dat het Vlaams clusterbeleid nauw aansluit bij wat er gebeurt binnen het Europees industrie- en innovatiebeleid. De bottom-up initiatieven, gericht op waardeketens en valorisatie, die worden ondersteund binnen het clusterbeleid moeten zich positioneren in de prioritaire Europese domeinen. Op deze manier wordt er een directe link gemaakt met het Europese verhaal en wordt de kans op ondersteuning uit de Europese programma's gemaximaliseerd. Lokale sterkten moeten kunnen aansluiten bij Europese strategische platformen. Het is essentieel dat Vlaanderen zich kan inschakelen en leiderschap kan opnemen in Europese programma's en platformen.